

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

Anadolu İmam Hatip Lisesi

12

"Kırk Şair Kırk Şiir"

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

12

"Kırk Şair Kırk Şiir"

Etkinlikleri

Danışman

Nazif YILMAZ

Yayın Koordinatörü

Mehmet Nezir GÜL

Yayına Hazırlayanlar

Osman Nuri BAYRAK

Ahmet POLAT

Lokman AK

Hasan ÖZARSLAN

Kadir SÖNGÜT

Mustafa YILDIZ

Tasarım

Hanife KOYUTÜRK

Kapak Tasarım

Faize KOPAN

TAKDİM

İmam hatip ortaokulu ve Anadolu imam hatip liselerinde öğrenim gören öğrencilerimize bilimsel, sosyal, kültürel, sportif, sanatsal ve mesleki beceriler kazandırmayı amaçlayan Genel Müdürlüğümüz, bu alanlarda çeşitli etkinlikler gerçekleştirmektedir. Bu çalışmalar sonucunda öğrencilerimizin edindiği kazanımlar ve bunların sosyal, kültürel hayattaki yansımaları bizleri gelecek açısından umutlandırmakta ve çalışma azmimizi arttırmaktadır. Bizler de bu çalışmalara bir yenisini daha ekleyerek yolumuza devam etmekteyiz:

“Kırk Şair- Kırk Şiir”

Geçmişten günümüze edebiyatımızda en çok kullanılan edebî tür olan şiirin okunması, yorumlanması ve ezberlenmesi öğrencilerimizin duygu ve düşünce dünyalarının gelişip zenginleşmesine çok büyük katkı sağlamaktadır.

Şiir aracılığı ile anadilinin en güzel örneklerini tanıyan öğrencilerimizde öncelikle anadil bilinci ve sevgisi gelişir. Küçük yaşlarda şiirle tanışan öğrencilerimizin zaman içerisinde edebî eserlere ilgisi artar, okuma ve yazma yetenekleri gelişir. Ayrıca, şair ve yazarlarımızı tanıyıp okudukça öğrencilerimizde edebî zevk oluşur. Bu da onların sezgi ve hayal gücünü genişletir.

Yapılan şiir ezberleme çalışmaları, tıpkı hafızlık çalışmalarında olduğu gibi hafıza ve dikkati güçlendirir. Ezberlenen şiirlerin topluluk karşısında okunması öğrencilerimizin özgüvenini artırır. Okuma sırasında yapılan doğru vurgu ve tonlama, kelimelerin düzgün telaffuz edilmesi de diksiyonun gelişmesini sağlar.

Üstat Necip Fazıl Kısakürek’in,

“Anladım işi, sanat Allah’ı aramakmış

Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış.”

dizelerinde ifadesini bulan bir şuurla hazırladığımız “Kırk Şair-Kırk Şiir Etkinliği” kapsamında okuyup ezberledikleri şiirlerin öğrencilerimizin millî, manevî, ahlaki, kültürel ve insani değerler kazanmalarına vesile olmasını temenni eder; etkinliğin planlama, hazırlama ve uygulama aşamalarında emeği geçen bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Nazif Yılmaz

Din Öğretimi Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

Mektebim “İmam Hatip”	8
Dua	9
Ben Sana Mecburum	10
Türküler Dolusu	12
Su Kasidesi	14
Mataramda Tuzlu Su	18
Atiyi Karanlık Görerek Azmi Bırakmak	20
Zindandan Mehmet’e Mektup	22
Davet	25
Anneler Ve Kudüsler	26
Monna Rosa Aşk ve Çileler	28
40 Bent	31
Şiir Üzerine Birkaç Söz.....	46
Kaynakça	48

*Bir milletin şiiri, devirler aşırı elden
ele gezen bir meřaledir.*

Yahya Kemal Beyatlı

MEKTEBİM “İMAM HATİP”

*Selam sana sevgili mektebim, adı “İmam Hatip”
Öğreniyoruz sende nice ilim ve adap.
Sende atıldı bu özbenliğimin temeli,
Yurduma, milletime daim hizmet emeli.*

*Bekliyor bizi mektep, cami, mihrap ve minber,
“Alimler vârisimdir” buyurdu Hak Peygamber.*

*Duyulmadır Kur’ân’ın, İslam’ın gür sesi,
İnsanlığın kurtarıcı, mukaddes nefesi.
Saygı sana, ey benim ilm ü irfan ocağım,
Ruhuna, ruhaniyetine hep uyacağım.*

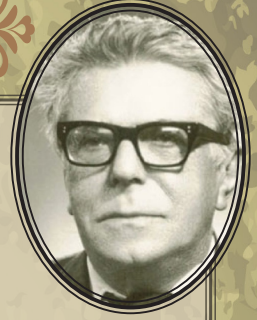
*Şanlı bir geçmişin var, eserisin ecdadın,
Sahip çıkacaktır sana vefakâr ahfadın.*

*Seni açan, senden geçen eslaflı anarım,
Hocalarıma dualar, Kur’ân’lar sunarım.
Pek çok hatıralarla veda ederken sana,
Gönlüm senle dolu hakkımı helal et bana.*

*Niyazım şudur Rabbimden: Ebedi yaşa “İmam Hatip”
Ya Müfettiha ‘l-ebvab, iftah lena hayra’l-bab!*

Hafız Müzekka Gürbüz (İbişoğlu)

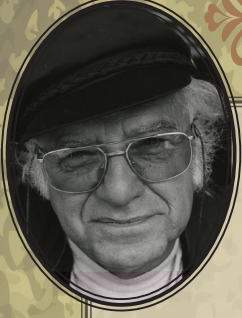
DUA

*Biz, kısık sesleriz... minareleri,
Sen, ezansız bırakma Allah'ım!
Ya çağır şurda bal yapanlarını,
Ya kovansız bırakma Allah'ım!
Mahyasızdır minareler... göğü de,
Kehkeşansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!
Bize güç ver...cihad meydanını,
Pehlivansız bırakma Allah'ım!
Kahraman bekleyen yığınlarını,
Kahramansız bırakma Allah'ım!
Bilelim hasma karşı koymasını,
Bizi cansız bırakma Allah'ım!
Yarının yollarında yılları da,
Ramazansız bırakma Allah'ım!
Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,
Ya çobansız bırakma Allah'ım!
Bizi sen sevgisiz, susuz,havasız;
Ve vatansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!*

Arif Nihat Asya

BEN SANA MECBURUM

Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mih gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin
İçimi seninle ısıtıyorum.

Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
Bu şehir o eski İstanbul mudur?
Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları birden yanıyor
Kaldırımlarda yağmur kokusu
Ben sana mecburum sen yoksun.

Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
İnsan bir akşam üstü ansızın yorulur
Tutsak ustura ağzında yaşamaktan
Kimi zaman ellerini kırar tutkusu
Bir kaç hayat çıkarır yaşamamasından
Hangi kapıyı çalsa kimi zaman
Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

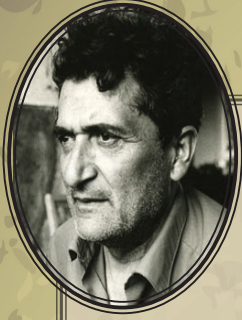
Fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor
Eski zamanlardan bir cuma çalıyor
Durup köşe başında deliksiz dinlesem
Sana kullanılmamış bir gök getirsem
Haftalar ellerimde ufalanıyor
Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
Ben sana mecburum sen yoksun.

Belki hazıranda mavi benekli çocuksun
Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
Belki Yeşilköy'de uçağa biniyorsun
Bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
Belki körsün kırılmışsın telaş içindesin
Kötü rüzgâr saçlarını götürüyor

Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Bu kurtlar sofrasında belki zor
Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden
Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Sus deyip adınla başlıyorum
İçim sıra kımlıyor gizli denizlerin
Hayır başka türlü olmayacak
Ben sana mecburum bilemezsin.

Attila İlhan

TÜRKÜLER DOLUSU

Kirazın derisinin altında kiraz
Narın içinde nar
Benim yüreğimde boylu boyunca
Memleketim var.

Canıma ciğerime dek işlemiş
Canıma ciğerime
Sapına kadar
Elma dalından uzağa düşmez
Ne yana gitsem nafile
Memleketin hali gözümden gitmez
Binbir yerimden bağlanmışım
Bundan ötesine aklım ermez.

Yerliyim yerli olmasına
İlmik ilmik, damar damar
Yerliyim
Bir dilim Trabzon peyniri
Bir avuç tiftik
Bir çimdik çavdar
Bir tutam Şile bezi gibi
Dışimden tırnağıma kadar.
Ressamım

Yurdumun taşından toprağından sürüp gelir nakışlarım.
Taşıma toprağıma toz konduranın
Alnını karışlarım
Şairim şair olmasına
Canım kurban şiirin gerçeğine, hasına
İçerisine insan kokusu sinmiş mısralara vurgunum
Bıçak gibi kemiğe dayansın yeter
Eğri büğrü, kör topal kabulüm.
Şairim
Zifiri karanlıkta gelse şiirin hası
Ayak seslerinden tanırım
Ne zaman bir köy türküsü duysam
Şairliğimden utanırım.

Şairim

Şiirin gerçeğini köy türkülerimizde bulmuşum.
Türkülerde yunmuş yıkanmış dilim
Onlarla ağlamış, onlarla gülmüşüm

Hey hey, yine de hey hey
Salınsın türküler bir uçtan bir uca
Evelallah hepsinde varım
Onlar kadar sahici
Onlar kadar gerçek,
İnsancasına, erkekçesine
Bana bir bardak su dercesine
Bir türkü söylemeden gidersem yanarım.

Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana südü gibi candan
Ana südü gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.
Ah bu türküler köy türküleri
Dilimizin tuzu biberi

Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil türkülerde ara Yemen'i
Öleni kalamı gidip gelmeyi
Ben türkülerden aldım haberi
Ah bu türküler, köy türküleri
Mis gibi insan kokar mis gibi toprak
Hilesiz hurdasız, çırıl çıplak
Dişisi dişi, erkeği erkek
Kaşı kaş, gözü göz, yarası yara
Bıçağı bıçak.
Ah bu türküler, köy türküleri
Karanlık kuyularda açılmış çiçekler gibi
Kiminin reyhasından geçilmez
Kimi zehir, kimi zemberek gibi

...

NOT: Etkinliklerde bu şiirin tamamı kullanılabilir.

Bedri Rahmi Eyüboğlu

SU KASİDESİ

Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlare su
Kim bu denlü dutuşan odlara kılmaz çâre su

(Ey göz! Gönlümdeki (içimdeki) ateşlere göz yaşından su saçma ki, bu kadar (çok) tutuşan ateşlere su fayda vermez.)

...

Vehm ilen söyler dil-i mecrûh peykânun sözün
İhtiyât ilen içer her kimde olsa yâra su

(Yarası olanın suyu ihtiyatla içmesi gibi, benim yaralı gönlüm de senin ok temrenine, ok ucuna benzeyen kirpiklerinin sözünü korka korka söyler.)

Suya virsün bâğ-bân gül-zârı zahmet çekmesün
Bir gül açılmaz yüzün tek virse min gül-zâra su

(Bahçıvan gül bahçesini sele versin (su ile mahvetsin), boşuna yorulmasın; çünkü bin gül bahçesine su verse de senin yüzün gibi bir gül açılmaz.)

...

Ârızun yâdıyla nem-nâk olsa müjgânım n'ola
Zâyi olmaz gül temennâsıyla virmek hâra su

(Senin yanağının anılması sebebiyle kirpiklerim ıslansa ne olur, buna şaşılır mı? Zira gül elde etmek dileği ile dikene verilen su boşa gitmez.)

Gam günü itme dil-i bîmârdan tîgun dirîğ
Hayrdur virmek karanu gecede bîmâra su

(Gamlı günümde hasta gönlümden kılıç gibi keskin olan bakışını esirge-
me; zira karanlık gecede hastaya su vermek hayırlı bir iştir.)

...

Dest-bûsı ârzûsıyla ger ölsem dostlar
Kûze eylen toprağum sunun anunla yâra su

(Dostlarım! Şayet onun eliniöpme arzusuyla ölürsem, öldükten sonra
toprağımı testi yapın ve onunla sevgiliye su sunun.)

...

Tîynet-i pâkini rûşen kılmış ehl-i âleme
İktidâ kılmış târik-i Ahmed-i Muhtâr'a su

(Su Hz. Muhammed'in (s.a.v) yoluna uymuş (ve bu hâli ile) dünya
halkına temiz yaratılışını açıkça göstermiştir.)

Seyyid-i nev-i beşer deryâ-ı dürr-i istîfâ
Kim sepüpdür mucizâtı âteş-i eşrâra su

(İnsanların efendisi, seçme inci denizi (olan Hz. Muhammed'in s.a.v)
mucizeleri kötülerin ateşine su serpmiştir.)

Kılmağ için tâze gül-zârı nübüvvet revnakın
Mu'cizinden eylemiş izhâr seng-i hâra su

(Katı taş, Peygamberlik gül bahçesinin parlaklığını tazelemek için (ve
onun) mucizesinden dolayı su meydana çıkarmıştır.)

*Mu'cizi bir bahr-ı bi-pâyân imiş âlemde kim
Yetmiş andan min min âteş-hâne-i küffara su*

(Hz. Peygamberimiz'in mucizeleri dünyada uçsuz bucaksız bir deniz gibi imiş ki, ondan (o mucizelerden) , ateşe tapan kâfirlerin binlerce mâbedine su ulaşmış ve onları söndürmüştür.)

*Hayret ilen barmağın dişler kim itse istimâ
Barmağından virdüğün şiddet günü Ensâr'a su*

(Mihnet günü Ensâr'a parmağından su verdiğini (bir mucize olarak parmağından su akıttığını) kim işitse hayret ile (şaşa kalarak) parmağını ısırır.)

...

*Hâk-i pâyine yetem dir ömrlerdür muttasıl
Başını daşdan daşa urup gezer âvâre su*

(Su ayağının toprağına ulaşayım diye başını taştan taşa vurarak ömürler boyu, durmaksızın başıboş gezer.)

...

*Yâ Habiballah yâ Hayre'l beşer müştakunam
Eyle kim leb-teşneler yanup diler hemvâra su*

(Ey Allah'ın sevgilisî! Ey insanların en hayırlısı! Susamışların (susuzluktan dudağı kurumuşların) yanıp dâimâ su diledikleri gibi (ben de) seni özliyorum.)

*Sen sen ol bahr-ı kerâmet kim şeb-i Mi'râc'da
Şebnem-i feyzün yetürmüş sâbit ü seyyâra su*

*(Sen o kerâmet denizisin ki mi'râc gecesinde feyzinin çiyleri sabit yıldız-
lara ve gezegenlere su ulaştırmış.)*

...

*Bîm-i dûzah nâr-ı gam salmış dil-i sûzânuma
Var ümîdüm ebr-i ihsânun sepe ol nâra su*

*(Cehennem korkusu, yanık gönlüme gam ateşi salmış, (ama) o ateşe,
senin ihsan bulutunun su serpeceğinden ümitliyim.)*

*Yümn-i na'tünden güher olmuş Fuzûlî sözleri
Ebr-i nîsândan dönen tek lü'lü'-i şehvâra su*

*(Seni övmenin bereketinden dolayı Fuzûlî'nin (alelâde) sözleri, nisan
bulutundan düşüp iri inciye dönen su (damlası) gibi birer inci olmuştur.)*

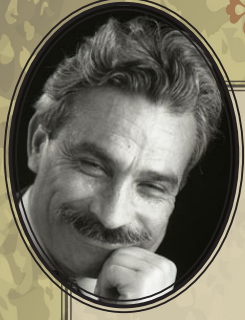
...

*Umduğum oldur ki rûz-ı haşr mahrûm olmayam
Çeşm-i vaslun vire men teşne-i didâra su*

*(O mahşer günü, güzel yüzüne susamış olan bana vuslat çeşmenin su
vereceğini, beni mahrum bırakmayacağını ummaktayım.)*

Fuzuli

MATARAMDA TUZLU SU

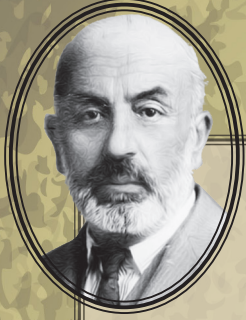
West Indies, Kızıl Elma, İtaki, Maçın!
Uzun yola çıkmaya hüküm giydim.
Beyazların yöresinde nasibim kalmadı
yerlilerin topraklarına karşı suç işledim
zorbaların arasında tehlikeli bir nifak
uyrukların içinde uygunsuz biriyim
vahşetim
beni baygın meyvaların lezzetinden kopardı
kendime dünyada bir
acı kök tadı seçtim
yakın yerde soluklanacak gölge bana yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Uzak nedir?
Kendinin bile ücretinde yaşayan benim için
gidecek yer ne kadar uzak olabilir?
Başım açık, saçlarımı ikiye
ortadan ayırdım
kimin ülkesinden geçsem
şakaklarımda dövmele beni ele verecek
cesur ve onurlu diyecekler
halbuki suskun ve kederliyim

korsanlardan kaptığım gürlek nara
işime yaramıyor
rençberlerin o rahat
ve oturmuş lehçesinden tiksindirir
boynumda
bana yargı yükleyenlerin
utançlarından yapılma mücevherler
sırtımda sağır kantarı gizli bilgilerin
mataramdaki suya tuz ekledim, aزیğım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Bir hayatı, ısmarlama bir hayatı bırakıyorum
göçenler üstünde iyi duruyor derdi her bakışta
askerken kantinden satın aldığım cep aynası
bazı geceler çıkarken
uçarı bir gülümseyişle takındığım musta
gibi lükslerim de burda kalacak
siparişi yargıcılar tarafından verilmiş
bu hayattan ne koku, ne yankı, ne de boya
taşımamı yasaklayan belgeyi imzaladım
burada bitti artık işim, ocağım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

İsmet Özel

ÂTIYİ KARANLIK GÖREREK AZMI BIRAKMAK

Âtiyi karanlık görerek azmi bırakmak...
Alçak bir ölüm varsa, emînim, budur ancak.
Dünyâda inanmam, hani görsem de gözümle.
İmâni olan kimse gebermez bu ölümle:
Ey dipdiri meyyit, 'İki el bir baş içindir.'
Davransana... Eller de senin, baş da senindir!
His yok, hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?
Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin.
Kurtulmaya azmin neye bilmem ki süreksiz?
Kendin mi senin, yoksa ümidin mi yüreksiz?
Âtiyi karanlık görüvermekle apıştın?
Esbâbi elinden atarak ye'se yapıştın!
Karşında ziyâ yoksa, sağından, ya solundan
Tek bir ışık olsun buluver... Kalma yolundan.
Âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk!
Ey elleri böğründe yatan, şaşkın adam, kalk!
Herkes gibi dünyâda henüz hakk-i hayâtın
Varken, hani herkes gibi azminde sebâtın?
Ye's öyle bataktır ki; düşersen boğulursun.
Ümmide sarıl sımsıkı, seyret ne olursun!
Azmiyle, ümidiyle yaşar hep yaşayanlar;
Me'yûs olanın rûhunu, vicdânını bağlar
Lânetleme bir ukde-i hâtır ki: çözülmmez...
En korkulu câni gibi ye'sin yüzü gülmez!

Mâdâm ki alçaklığı bir, ye's ile şirkin;
Mâdâm ki ondan daha mel'un daha çirkin
Bir seyyie yoktur sana; ey unsur- îman,
Nevmid olarak rahmet-i mev'ûd-u Hudâ'dan,
Hüsrâna rıza verme... Çalış... Azmi bırakma;
Kendin yanacaksan bile, evlâdını yakma!

Evler tünek olmuş, ötüyor bir sürü baykuş...
Sesler de: 'Vatan tehlikedeymiş... Batıyormuş!' '
Lâkin, hani, milyonları örten şu yığından,
Tek kol da yapışsam demiyor bir tarafından!
Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmayacaktır.
Feryâdı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar...
Uğraş ki: telâfi edecek bunca zarar var.
Feryâd ile kurtulması me'mûl ise haykır!
Yok, yok! Hele azmindeki zincirleri bir kır!
'İş bitti... Sebâtın sonu yoktur!' 'deme, yılma.
Ey millet-i merhûme, sakın ye'se kapılma.

Mehmed Akif Ersoy

ZİNDANDAN MEHMET'E MEKTUP

Zindan iki hece, Mehmed'im lâfta!
Baba katiliyle baban bir safta!
Bir de, geri adam, boynunda yafta...
Halimi düşünüp yanma Mehmed'im!
Kavuşmak mı? .. Belki... Daha ölmedim!

Avlu... Bir uzun yol... Tuğla döşeli,
Kırmızı tuğlalar altı köşeli.
Bu yol da tutuktur hapse düşeli...
Git ve gel... Yüz adım... Bin yıllık konak.
Ne ayak dayanır buna, ne tırnak!

Bir âlem ki, gökler boru içinde!
Akıl, olmazların zoru içinde.
Üstüste sorular soru içinde:
Düşün mü, konuş mu, sus mu, unut mu?
Buradan insan mı çıkar, tabut mu?

Bir idamlık Ali vardı, asıldı;
Kaydını düştüler, mühür basıldı.
Geçti gitti, birkaç günlük fasıldı.
Ondan kalan, boynu bükük ve sefil;
Bahçeye diktiği üç beş karanfil...

Müdür bey dert dinler, bugün 'maruzât'!
Çatık kaş.. Hükûmet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş, kim eder azat?
Anlamaz; yazısız, pulsuz, dilekçem...
Anlamaz; ruhuma geçti bilekçem!

Saat beş dedi mi, bir yırtıcı zil;
Sayım var, maltada hizaya dizil!
Tek yekûn içinde yazıl ve çizil!
İnsanlar zindanda birer kemmiyet;
Urbalarla kemik, mintanlarla et.

Somurtuş ki bıçak, nâra ki tokat;
Zift dolu gözlerde karanlık kat kat...
Yalnız seccâdemın yününde şefkat;
Beni kimsecikler okşamaz mâdem;
Öp beni alnımdan, sen öp seccâdem!

Çaycı, getir, ilâç kokulu çaydan!
Dakika düşelim, senelik paydan!
Zindanda dakika farksızdır aydan.
Karıştır çayını zaman erisin;
Köpük köpük, duman duman erisin!

Peykeler, duvara mihli peykeler;
Duvarda, başlardan, yağlı lekeler,
Gömülmüş duvara, baş baş gölgeler...
Duvar, katil duvar, yolumu biçtin!
Kanla dolu sünger... Beynimi içtin!

Sükût... Kıvrım kıvrım uzaklık uzar;
Tek nokta seçemez dünyadan nazar.
Yerinde mi acep, ölü ve mezar?
Yeryüzü boşaldı, habersiz miyiz?
Güneşe göç var da, kalan biz miyiz?

Ses demir, su demir ve ekmek demir...
İstersen demirde muhali kemir,
Ne gelir ki elden, kader bu, emir...
Garip pencerecik, küçük, daracık;
Dünyaya kapalı, Allaha açık.

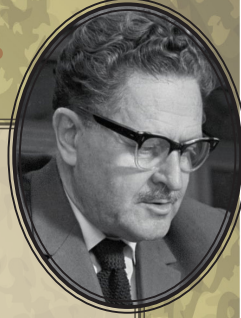
Dua, dua, eller karıncalanmış;
Yıldızlar avuçta, gök parçalanmış.
Gözyaşı bir tarla, hep yoncalanmış...
Bir soluk, bir tütsü, bir uçan buğu;
İplik ki, incecik, örer boşluğu.

Ana rahmi zâhir, şu bizim koğuş;
Karanlığında nur, yeniden doğuş...
Sesler duymaktayım: Davran ve boğuş!
Sen bir devsin, yükü ağırdır devin!
Kalk ayağa, dimdik doğrul ve sevin!

Mehmed'im, sevinin, başlar yüksekte!
Ölsek de sevinin, eve dönsek de!
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte!
Yarın, elbet bizim, elbet bizimdir!
Gün doğmuş, gün batmış, ebed bizimdir!

Necip Fazıl Kısakürek

DAVET

*Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket, bizim.*

*Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benziyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.*

*Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim....*

*Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşesine,
bu hasret bizim...*

Nazım Hikmet

ANNELER VE KUDÜSLER

Tür Dağını yaşa
Ki bilesin nerde Kudüs
Ben Kudüs'ü kol saati gibi taşıyorum

Ayarlanmadan Kudüs'e
Boşuna vakit geçirirsin
Buz tutar
Gözün görmez olur

Gel
Anne ol
Çünkü anne
Bir çocuktan bir Kudüs yapar

Adam baba olunca
İçinde bir Kudüs canlanır

Yürü kardeşim
Ayaklarına bir Kudüs gücü gelsin

Narin bir üzüm anne yüreği
ağlaması çocuğun
çöl tülbent üstünde
sarar onunla anne yüreğini

çocuk koşar
ardından K da
insanın yüreğinde bir parça Kudüs vardır yani K
anne şimdi eline aldığı yüreğini yerine bırakır

Doğudan mı batıdan mı
yürüyen bir çocuk göreceğiz Kudüse
ben çok önce çıktım doğu'dan
anneler her yerde ararlar beni

Çocuk akdeniz görmüş
her ülkede bulunan
bir
K'dır

Tapınakla yürek arasında en canlı ilişki
yüreğimiz sıkışınca
anladık
el aksa'dan bir taş düşürülmüştür

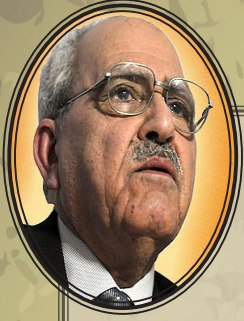
İnsan
soyaçekim
göğe yansır umudu
baktıkça aynada

Ve çocuk gülünce
ışır el aksa
el aksa bilir ki
çocuk koyacak o taşı

İlerler zaman
kudüs koşusunda
ancak anlar
çocukların daim önde olduklarını

Nuri Pakdil
(İki şiiirden...)

MONNA ROSA I. AŞK VE İLELER

*Monna Rosa, siyah gller, ak gller;
Glce'nin glleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah gller, ak gller!*

*Ulur aya karşı kirli akallar,
Bakar rkek ürkek tavŐanlar daĐa.
Monna Rosa bugün bende bir hal var,
Yağmur iri iri düŐer topraĐa,
Ulur aya karşı kirli akallar.*

*Zeytin ağacının karanlığıdır
Elindeki elma ile baŐlayan...
Bir yakut yzkte aydınlanan sır
Sıcak ve minnacık yüzündeki kan.
Zeytin ağacının karanlığıdır.*

*Zambaklar en ıssız yerlerde açar
Ve vardır her vahŐi çiçekte gurur.
Bir mumun ardında bekleyen rüzgar,
IŐıksız ruhumu sallar da durur.
Zambaklar en ıssız yerlerde açar.*

Ellerin, ellerin ve parmakların
Bir nar çiçeğini eziyor gibi.
Ellerinden belli olur bir kadın,
Denizin dibinde geziyor gibi.
Ellerin, ellerin ve parmakların.

Açma pencereni perdeleri çek:
Monna Rosa seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek;
Anla Monna Rosa ben öteliyim...
Açma pencereni perdeleri çek.

Zaman ne de çabuk geçiyor Monna;
Saat onikidir söndü lambalar. Uyu
da turnalar girsin rüyana, Bakma
tuhaf tuhaf göğe bu kadar. Zaman
ne de çabuk geçiyor Monna.

Akşamları gelir incir kuşları,
Konarlar bahçemin incirlerine.
Kiminin rengi ak kiminin sarı.
Ah beni vursalar bir kuş yerine!
Akşamları gelir incir kuşları...

Ki ben Monna Rosa bulurum seni
İncir kuşlarının bakışlarında.
Hayatla doldurur bu boş yelkeni.
O masum bakışlar... Su kenarında.
Ki ben Monna Rosa bulurum seni.

*Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa:
Henüz dinlemedin benden türküler.
Benim aşkım uymaz öyle her saza.
En güzel şarkıyı bir kurşun söyler...
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.*

*Yağmurlardan sonra büyümüş başak,
Meyvalar sabırla olgunlaşmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak:
Anlarsın ölümler niçin yaşarmış,
Yağmurlardan sonra büyümüş başak.*

*Artık inan bana muhacir kızı,
Dinle ve kabul et itirafımı.
Bir soğuk, bir garip, bir mavi sızı
Alev alev sardı her tarafımı.
Artık inan bana muhacir kızı.*

*Altın bilezikler o kokulu ten,
Cevap versin bu kanlı kuş tüyüne;
Bir tüy ki can verir bir gülümseyen,
Bir tüy ki kapalı geceye, güne;
Altın bilezikler o kokulu ten.*

*Monna Rosa, siyah güller, ak güller.
Gülce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!*

Sezai Karakoç

KIRK BENT

Allah adın her kim ol evvel ana
Her işi âsân ide Allah ana.

[Kim, bir işe başlamadan önce Allah'ın adını anarsa
(Besmele ile başlarsa) Allah, ona her işini kolay eder.]

Süleyman Çelebi

“Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel
toprak,
Neler yapmış bu millet, en yakın tarihe bir sor,
bak.”

Süleyman Nazif

*Girdim ilim meclisine, eyledim kıldım talep
Dediler ilim geride, illa edep illa edep.*

Yunus Emre

*Gör zâhidi kim sâhib-i irşâd olayım der
Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım der.*

*[Şu kimseyi (talebe, öğrenci) gör ki; daha dün okula varır
varmaz bugün, insanlara öğüt vermeye, hoca olmaya
kalkmış!]*

Bağdatlı Ruhî

*Cihân-ârâ cihân içindedir, ârâyı bilmezler
O mâhiler ki deryâ içredir, deryâyı bilmezler.*

*[(İnsanlar) dünyadaki güzelliği (Allah'ın cemal
sıfatının tecellisini) aramayı bilmezler. (İnsanlar
balıklar gibidir.) O balıklar ki denizin içindedir,
(ancak) denizi bilmezler.]*

Hayalî

*Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.*

[Halk (insanlar), en büyük saadetin devletin en yüksek makamında oturmak olduğunu zannediyor. Oysa dünyadaki en büyük saadet, sağlıklı bir şekilde nefes alabilmektir.]

Muhibbî

*Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimadımız.*

[Fani (geçici) dünya için bayağı kimselere boyun eğmeyiz; biz, (sadece) Allah'ın emirlerine razı olur, (O'na) güveniriz.]

Bakî

*Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş.*

*[Sesin, şu yeryüzünde Hz. Dâvûd'un (a.s.) sesi gibi yankı-lansın.
Bâkî (ebedî) kalan bu kubbede (yeryüzünde) güzel bir söz (güzel işler) imiş.]*

Bakî

Söz ola kese savaşı
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı
Bal ile yağ ede bir söz.

[Söz vardır, savaşı bitirir. Söz vardır, başı kestirir. Söz vardır zehirli aşı, bal ile yağa döndürür.]

Yunus Emre

Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil.

Yunus Emre

Daima böyledir dünyanın işi
Kişi ettiğini bulur demişler.
İstersen iyilik et, istersen kemlik
Ettiğin başına gelir demişler.

Köroğlu

Bülbüle gül yarar deveye diken
Ma'şûktur âşıkın boynunu büken
Tarlasına harâm tohumun eken
Helâl mahsûlünü biçer mi bilmem.

Seyranî

Âyînesi iştir kişinin lâfâ bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde

[Kişinin şahsiyeti işidir, (kuru) söze bakılmaz; bir kimsenin aklının ve zekâsının gücü, eserinde (yaptığı çalışmalarda) görülür.]

Ziya Paşa

İnsana sadâkat yaraşır görse de ikrâh
Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah.

[Kötülük, zorluk görse de insana doğruluk yakışır.
(Çünkü) Yüce Allah doğru kimselerin yardımcısıdır.]

Ziya Paşa

*Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazlûma el çekmez îânetten.*

*[Kendini insan bilenler, halka hizmet etmekten bıkmaz.
İyiliksever, mert insanlar (da) zulme uğramış kimselere
yardım etmekten çekinmez.]*

Namık Kemal

*Ne mümkün zulm ile bîdâd ile imhâ-yı hürriyet
Çalış idrâki kaldır muktedirsen âdemiyetten.*

*[Zulüm ve baskı ile hürriyeti yok etmek mümkün değildir;
gücün yetiyorsa insanlıktan anlayışı (düşünce gücünü)
kaldır.]*

Namık Kemal

*Ma'rifet iltifâta tabidir
Müşterisiz metâ zâyidir.*

*[Ustalık (başarı) desteklenmelidir. (Başarı, takdir edilirse
daha iyi işler yapılır.) Alıcısı olmayan mal, işe yaramaz
demektir.]*

Muallim Naci

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa
Hakk'ın da bükülmez kolu, dönmez yüzü
vardır!

Göz yumma güneşten, ne kadar nûru kararsa
Sönmez ebedî; her gecenin gündüzü vardır!

Tevfik Fikret

Bırak beni haykırayım, susarsam sen matem et
Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

Mehmet Emin Yurdakul

Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete râm ol...
Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol!

[Allah'a güven, çalışmaya (dört elle) sarıl, Allah'ın emirle-
rine itaat et. Yol varsa budur, başka çıkar yol bilmiyorum.]

Mehmet Akif Ersoy

Bende yok sabr u sukûn sende vefâdan zerre,
İki yokdan ne çıkar fikredelim bir kerre.

[Na ve bi kelimeleri arapça ve farsçada 'yok' anlamına gelmektedir. Bu beyitte Nabî mahlasının oluşumunu belirtmektedir.]

Nâbî

Gör zâhidi kim sâhib-i irşâd olayım der
Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım der.

[Şu kimseyi (talebe, öğrenci) gör ki; daha dün okula
varır varmaz bugün, insanlara öğüt vermeye, hoca
olmaya kalkmış!]

Bağdatlı Ruhî

Sanma şâhım / herkesi sen / sâdikâne / yâr olur

Herkesi sen / dost mu sandın / belki ol / ağyâr olur

Sâdikâne / belki ol / bu âlemde / dildâr olur

Yâr olur / ağyâr olur / dildâr olur / serdâr olur

Yavuz Sultan Selim

*Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.*

[Halk (insanlar), en büyük saadetin devletin en yüksek makamında oturmak olduğunu zannediyor. Oysa dünyadaki en büyük saadet, sağlıklı bir şekilde nefes alabilmektir.]

Muhibbî

*Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimadımız.*

[Fani (geçici) dünya için bayağı kimselere boyun eğmeyiz; biz, (sadece) Allah'ın emirlerine razı olur, (O'na) güveniriz.]

Bakî

*Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş.*

[Sesin, şu yeryüzünde Hz. Dâvûd'un (a.s.) sesi gibi yankılansın. Bâkî (ebedî) kalan bu kubbede (yeryüzünde) güzel bir söz (güzel işler) imiş.]

Bakî

*Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdândır;
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.*

[Ahlaka yükseklik veren ne irfandır, ne vicdandır. İnsanlardaki fazilet duygusu (güzel işler yapma arzusu) Allah korkusundandır.]

Mehmet Akif Ersoy

*Sahipsiz olan memleketin batması haktır
Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır.*

Mehmet Akif Ersoy

*İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkiyle bilin,
Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için.*

Mehmet Akif Ersoy

*Ne harâbî ne harâbâtîyim,
Kökü mâzide olan âtiyim.*

*[Ben meyhaneye giden âlemci derbeder değilim,
kökü geçmişte olan geleceğim. Ben geçmişte vardım,
şimdi varım, gelecekte de var olacağım.]*

Yahya Kemal Beyatlı

*Gövdeler, varsa gönüllerden alır cevherini
Yürek olmazsa bilekler çekemez hançerini
Kahramansız yaşamak kahrına mahkûmdurlar
Kaybeden zümreler Allah'ını, Peygamber'ini.*

Faruk Nafiz Çamlıbel

*Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.*

Necmettin Halil Onan

*Allah'a dayan, gayene tevfikini versin,
Kur'an'a sarılmazsan eğer ye'se düşersin...*

Ali Ulvi Kurucu

*Nân için medheyleme nâdânı, nâdânlık budur
Hayber-i nefsin helâk et şâh-ı merdanlık budur!*

[Menfaat için cahili övme ki asıl cehalet budur. Hayber kalesi gibi büyüttüğün Nefsini yen ki asıl yiğitlik budur.]

Seyyid Seyfullah

*Sanma ey hace ki senden zer ü sim isterler
Yevme la yenfauda kalb i selim isterler*

*(Ey zengin kişi sanma ki senden altın gümüş isterler,
hiçbir malın mülkün makamın fayda etmediği hesap
gününde saf, temiz bir kalp isterler.)*

Bağdatlı Ruhi

*Geceye yenilmeyen her insana ödül olarak
Bir sabah, bir gündüz ve bir güneş vardır.*

Sezai Karakoç

*Erişir menzil-i maksûduna âheste giden
Tîz-reftâr olanın pâyına dâmen dolaşır.*

[Ağır ağır (emin adımlarla) yürüyen kimse hedefine ulaşır. Hızlı hızlı yürüyen (acele iş gören) kimsenin (ise) etekleri ayağına dolaşır (bir engelle karşılaşır).]

Hatemî

*Ey terakkî isteyen, dünyâda, sen zannetme kim
El, etek öpmekle insân nâil-i âmâl olur.*

[Ey yükselme sevdasında olan kişi! İnsanın, el-etek öperek emellerine ulaşacağını zannetme.]

Tahirü'l Mevlevî

Dünyanın kalbini dinle geliyor adım adım
Dallar meyvaya dursun toprak tohuma dursun
İnsan barışa dursun selama dursun zaman
Sabır savaş zafer. Adım: MÜSLÜMAN

Erdem Bayazıt

Hak şerleri hayreyler
Zannetme ki gayreyler
Ârif anı seyr eyler
Mevlâ görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler.

[Boş verdiğini sanma; Allah, şer bilinenleri hayırlı kılar.
Arif (Allah dostu kimse) bunu bilir ve olanlara rıza gösterir.
Yüce Allah, ne yaparsa en güzelini yapar.]

Erzurumlu İbrahim Hakkı

ŞİİR ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ...

İlk insandan günümüze insanlar hep kelimelerle konuştular.

Duygu ve düşünceler, bazen zarif ve narin, bazen de kaba bir şekilde ifade edildi. Fikir ve duyguların rafine edilmiş hali olan şiir dili bu yönüyle ilk insan kadar eski olup içeriği doğru veya yanlış olsun güçlü metinler, şiirler, tarih boyunca dilden dile, nesilden nesile aktarıldı.

İslamiyet öncesinde diğer milletlerde olduğu gibi, Peygamber Efendimizin yaşadığı toplumda da şiirin çok önemli bir yeri vardı. Şairlik toplum içerisinde itibar kazanmaya bir vesile idi. Şiir yarışmaları düzenlenir, beğenilen şiirler Kâbe'nin duvarlarına asılırdı. İslamiyet'ten sonra da şiir etkisini sürdürmeye devam etti. Ancak Müslümanlar, yeni dönemde evrensel İslami ölçüler çerçevesinde şiirler yazmaya dikkat etti.

...

Son hak din İslamiyet'in yüce kitabı Kur'an-ı Kerim'de "Şuara: Şairler" adlı bir sure yer almakta, Son Peygamber Hz. Muhammed'in (sav) de şiirle ilgili değerlendirmeleri bulunmaktadır.

Allah Resûlü (sav) gerek eski dönemlerde söylenmiş şiirleri, gerekse yeni şiirleri dinler, tebessüm eder; güzel şiir söyleyen, düşmanı hicveden, onların moralini bozan şairleri de teşvik ederdi. Arkadaşlarından hikmet içerikli güzel şiirler söyleyen, tevhid ve mücadeleyi anlatanlara özel iltifatta bulunur, şairlerin; şiir yazarken ifadelerini dikkatli seçmesini, insanları incitecek, kötülüğe yöneltecek sözlerden kaçınmalarını isterdi. Bu sebeple şiirleri toptan kabul veya reddetmez, içeriğine göre ayırmak gerektiğini belirtirdi. "Şüphesiz (bazı) şiir (ler)de hikmet vardır." , "Şiir söz gibidir. Güzeli güzel, çirkini de çirkindir.", "Mü'min kılıcıyla da, diliyle de mücadele eder. Ruhumu kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, dille attığınız (bir şiir, söz) de ok gibi yaralar açar." Hadisleri bu anlamda şiir severlere güzel bir ölçü koymuştur.

...

Tarih boyunca kültür ve edebiyat dünyamızda bu ölçüler çerçevesinde binlerce şairimiz, Allah'ın insanlığına bahşettiği en büyük nimetlerden olan dili; din, ahlak, vatan, sevgi, tabiat, birlik vb. pek çok konuda kullanarak sayısız şaheserler ortaya koymuştur. Konuları en zarif ve naif bir şekilde dile getirmiş, gergef gergef işledikleri duyguları toplumla paylaşmışlardır. Fuzuli'den Şeyh Galip'e, Nabi'den Sezai Karakoç'a, Baki'den Necip Fazıl'a akıp gelen kültür dünyamızın yıldızları yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

Edebiyatımızda şiir, edebi türler içerisinde en çok rağbet gören ve önemsenen tür olmuştur. Şairlerimiz münacatlar, naatlar, mevlidler, nefesler, mesneviler yazarak dini duygu ve düşüncelerini güçlü bir şekilde ifade etmişlerdir. Vatan ve anne sevgisi gibi yüce duygular mısralarda ayrı bir heyecanla dile getirilmiştir. Şiirini hikmetle bezeyen ve hak yolunda kullanan nice şairler acı dolu insanımıza zor günlerde umut aşılamış, onların inançlarını pekiştirmiştir. Milletimizin şanlı zaferleri, şairlerimizin şiirlerinde destanlaşmıştır.

Onlar bizim gönül dünyamızın sultanlarıdır.

Sözü yaratan, onu tesirli kılan Rabbimize sonsuz şükürler, bizi bu güzelliklerle buluşturan şairlerimize de selam olsun.

Mehmet Nezir GÜL

KAYNAKÇA

Ay, Arif, Türk Edebiyatından Çocuklara Şiirler Antolojisi, Akçağ Yayınları, Ankara, 2001.

Ay Vakti dergisi, Yıl:17, Sayı: 164, İstanbul, 2016.

Bakiler, Yavuz Bülent, Duvak, Polat Ofset, İstanbul, 1991.

Behramoğlu, Ataol, Son Yüzyıl Büyük Türk Şiiri Antolojisi, Sosyal Yayıncılık, İstanbul, 2001.

Bezirci, Asım, Dünden Bugüne Türk Şiiri, May Yayınları, İstanbul, 1968.

Darbeye Direnen Şiirler, 15 Temmuz Şiirleri Antolojisi, Haz. Cevat Akkanat, Sultanbeyli Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul, Ekim 2016.

Eren, M. Selim, Tanzimat Sonrası Türk Şiiri, Türk Dünyası Kültür Başkenti Yayını, Eskişehir, 2013.

Fetret Çağında Hikmet Burcundan Şiirler, haz.: Sadık Yalsızuçanlar, DİB Yayınları, Ankara, 2013.

Genç, Nurullah, Yağmur, Timaş Yayınları, İstanbul, 1997.

Güneş, Burhan, Halk Şiiri Antolojisi, İlke Kitabevi Yayınları, Ankara, 2003.

Güzel Yazılar Şiirler, TDK Yayınları, Ankara, 2015.

İnan, Mehmet Akif, Tenha Sözler, Eğitim Bir Sen Yayınları, Ankara, 2012.

Karakoç, Sezai, Gün Doğmadan, Diriliş Yayınları, İstanbul, 2004.

Kasır, Hasan Ali, Şiir Defteri, Denge Yayınları, İstanbul, 1988.

Kısakürek, Necip Fazıl, Çile, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul, 1998.

Onan, Necmettin Halil, İzahlı Divan şiiri Antolojisi, MEB Yayınları, İstanbul, 1991.

Sakaoğlu, Saim, Ali Berat Alptekin, Halk Şiirinden Seçmeler, Akçağ Yayınları, Ankara, 2007.

Uslu, Mustafa, Unutulmaz Mısralar, Yağmur Yayınevi, İstanbul, 2011.

Ünitelere Göre Çocuk Şiirleri Antolojisi, haz.: Cuma Karataş, Assos Yayınları, İstanbul, 2006.

Yazgan, Bestami, Yiğit Töresi, Güneysu Yayınları, Osmaniye, 1996.

Yüzyılın Türk Şairleri Antolojisi, haz.: M. Atilla Maraş, Talip Işık, Rukiye Aydın, Yüzyılın Türk Şairleri Projesi Yayını, Ankara, 2015.

Zarifoğlu, Cahit, Şiirler, Beyan Yayınları, İstanbul, 2004.

www.antoloji.com

Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

MEB Beşevler Kampüsü F Blok Yenimahalle/ ANKARA
Telefon: 0 (312) 413 35 35
Belgegeçer: 0 (312) 223 85 76
Web: <http://dogm.meb.gov.tr/>
e-posta: dogm@meb.gov.tr